

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 001.895:37.091.2:021-053.15

«ЖИВА БІБЛІОТЕКА» ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Шевченко Н.В., кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук (n.shevchenko@nubip.edu.ua)

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

З кожним роком перед науковцями постає велика кількість викликів та загроз, які пов'язані з якісним, фаховим, цікавим та креативним викладанням дисциплін. Останні роки однією із проблем між викладачами та здобувачами освітнього процесу є питання щодо того, як зацікавити студентів до вивчення тієї чи іншої навчальної дисципліни та опанування певної спеціальності. Постійне професійне, науково-методичне вдосконалення і підвищення кваліфікації вимагає від викладачів ЗВО використання нових, нестандартних та креативних методів під час викладання, особливо гуманітарних дисциплін.

Одним із таких інноваційних методів, який в Україні набирає своєї популярності є – «жива бібліотека». Жива бібліотека – це ефективний та не стандартний метод отримання інформації. Основна її ознака в тому, що роль носіїв інформації, книжок виконують безпосередньо люди, які промовляють самі за себе, розповідають про власний досвід, про проблеми і виклики з якими зіштовхувалися у житті та на роботі, залежно від теми бібліотеки. Основне гасло «живої бібліотеки»: «Не судіть за обкладинкою!».

Першу живу бібліотеку було організовано в Данії на фестивалі Роскілле у 2000 року. Початкова ідея належить данській громадській організації «Зупини насилля» («Stop the Violence»), яку вони втілили під час фестивалю. Під час заходу було «прочитано» більше 75 книг, які ділилися зі своєю історією життя та досвідом [3, с.13].

Варто додати, що жива бібліотека працює так само, як звичайна бібліотека: «читачі» приходять заповнюють читацький формуляр, вибирають книгу і читають її певний час. Потім повертають книгу до бібліотеки і, якщо хочуть, беруть іншу. Різниця тільки в тому, що «книги» такої бібліотеки – це живі люди, а читання – це бесіда [4].

Особливість даного методу полягає в тому, що в основі живої бібліотеки лежить ідея, що потрібно надати можливість та створити умови аби зустрілися люди, які у звичайному

житті не мають шансу поговорити один з одним. Це дає можливість побачити проблему з різних сторін та зробити висновки на основі отриманої інформації.

Як приклад, дану методику можна використовувати викладаючи різні дисципліни гуманітарного напрямку. Наприклад, студентам спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» пропонують в ролі книг зустрітися із Надзвичайними та Повноважними послами України в різних країнах. Де студенти мають можливість отримати інформацію від послів, щодо особливостей та специфіки роботи в посольствах, а також дізнатися про особистий досвід та позитивні і негативні моменти, які виникали в дипломатів під час виконання обов'язків.

Необхідно звернути увагу, що для організації живої бібліотеки потрібно дотримуватися чітких правил аби захід пройшов на високому рівні та мета була досягнена. Основні вимоги полягають у тому, що: лише зареєстровані учасники можуть взяти «книгу»; «книгу» можна брати лише на визначений час; «читач» зобов'язаний повернути «книгу» в тому ж фізичному і моральному стані, в якому він (вона) її отримав; «книга» має право не відповідати на ті питання, які їй (йому) ніяково обговорювати [1].

Враховуючи, що освітній процес через Ковід та війну в Україні у більшості ЗВО триває дистанційно проведення живої бібліотеки може відбуватися і онлайн. У такому випадку, «читання» відбувається онлайн, в окремих Zoom-кімнатах, «читачі» мають можливість поставити запитання «книжкам» за допомогою мікрофону або текстових повідомлень у чаті. Важливо зазначити, що «живій бібліотеці» не буває безглузвих, незручних або гострих питань, так само немає місця для образ [2].

Отже, використання методу «живої бібліотеки» сприяє отриманню інформації від практиків різних сфер діяльності та допомагає «зчитувати» інформацію безпосередньо з носіїв даних, з книг, якими є живі люди з своїм досвідом, емоціями, знаннями та позиціями.

Перелік посилань

1. Горчинська О. «Жива бібліотека»: не-книжкові історії з перших вуст. *Gazeta.ua*.23.03.2012. URL: <https://gazeta.ua/blog/2922/ziva-biblioteka-neknizhkovii-istoriyi-z-pershih-vust> (дата звернення: 11.03.2023).
2. Жива бібліотека – це інтерактивний захід, що надає людський вимір ідеї розмаїття. URL: <https://docudays.ua/living-library>
3. Не судіть за обкладинкою. Посібник для тих, хто організовую Живу бібліотеку. URL: <https://rm.coe.int/-/1680a458ad> (дата звернення: 7.03.2023).
4. Що таке Жива бібліотека? URL: <https://www.laginlib.org.ua/notatnyk-bibliotekarya/konsultatsiyi-fahivtsiv/shho-take-zhyva-biblioteka/> (дата звернення: 6.03.2023).